

Lichnowy, dnia 02.09.2026r.

SG.0003.27.2026

Pan Michał Romański
Radny Gminy Lichnowy

Szanowny Panie Radny,

w odpowiedzi na interpelację dotyczącą realizacji przyjętego przez Radę Gminy Lichnowy kierunku działań w zakresie utrzymania czystości i przejezdności dróg powiatowych, pragnę na wstępie jednoznacznie wskazać, że utrzymanie dróg powiatowych nie należy do ustawowych zadań Wójta Gminy ani do zadań własnych gminy.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych zarządcą dróg powiatowych jest zarząd powiatu. Do zarządcy drogi należy również m.in. utrzymanie nawierzchni drogi i chodników, wykonywanie robót utrzymaniowych oraz zabezpieczających, a także przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i wskazywanie usterek wymagających prac konserwacyjnych lub naprawczych. Oznacza to, że w przypadku dróg powiatowych na terenie Gminy Lichnowy podmiotem ustawowo odpowiedzialnym za ich utrzymanie pozostaje Powiat Malborski, a nie Wójt Gminy Lichnowy.

1. Wniosek Rady Gminy a zakres kompetencji Wójta.

Odnosząc się do dokumentu, na który powołuje się Pan Radny, należy wyraźnie rozdzielić wolę polityczną Rady Gminy od kompetencji wynikających z przepisów prawa. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy oraz zadania gminy określone przepisami prawa. Nie oznacza to jednak, że uchwała, stanowisko czy wniosek Rady Gminy może skutecznie rozszerzyć ustawowy zakres zadań Wójta i nakazać mu wykonywanie zadania, które ustawowo należy do innej jednostki samorządu terytorialnego.

W tym przypadku należy zatem zauważyć, że Rada Gminy, kierując do Wójta oczekiwanie realizacji systemowego utrzymania dróg powiatowych, obciąża Wójta zadaniem, które co do zasady nie jest zadaniem Wójta ani Gminy. Nie można przy tym utożsamiać faktu, że droga powiatowa znajduje się na terenie Gminy Lichnowy, z obowiązkiem jej utrzymania przez Gminę. Samo położenie drogi na terenie gminy nie zmienia jej kategorii ani ustawowego podziału kompetencji.

2. Możliwość przejęcia zadania przez Gminę

Powyższe nie oznacza, że Gmina nigdy nie może wykonywać zadań dotyczących dróg powiatowych.

Ustawa o samorządzie gminnym przewiduje bowiem możliwość wykonywania przez gminę zadań należących do właściwości powiatu na podstawie odpowiedniego porozumienia z powiatem. Jednocześnie przepisy przewidują zapewnienie gminie środków finansowych koniecznych do realizacji takich zadań, o czym został Pan również poinformowany.

Także ustawa o drogach publicznych dopuszcza przekazywanie zarządzania drogami publicznymi pomiędzy zarządcami w drodze porozumienia, z uregulowaniem wzajemnych rozliczeń finansowych.

W konsekwencji, jeżeli Rada Gminy uważa, że Gmina powinna przejąć od Powiatu określone obowiązki związane z utrzymaniem dróg powiatowych, właściwym kierunkiem jest doprowadzenie do zawarcia stosownego porozumienia z Powiatem, a nie nakładanie tego obowiązku na Wójta w drodze samego wniosku lub stanowiska Rady, zachowując przy tym zastosowanie ustawowej procedury, w tym stosownego porozumienia. W praktyce samorządowej takie rozwiązania są stosowane właśnie przy powierzaniu gminom zadań związanych z utrzymaniem dróg powiatowych. Istotną kwestią są koszty. Na podstawie szacunkowych kosztów wykonania usługi wykaszania terenów przydrożnych, który wynosi 30 800, 00 zł brutto/ jeden przejazd oraz biorąc pod uwagę propozycję porozumienia Starostwa Powiatowego w Malborku która opiewa na kwocie 17 834, 00 zł brutto/ cały sezon, Gmina Lichnowy nie przyjęła propozycji. Należy tu podkreślić, że wskazane koszty dotyczą tylko wykaszania terenów przydrożnych, nie ujęto zimowego utrzymania, ani utrzymywania czystości. Dodatkowe koszty oznaczałyby, że Rada Gminy Lichnowy musiałaby wskazać oraz zabezpieczyć odpowiednie środki finansowe na przedsięwzięcie.

3. Odnosząc się do pytań zawartych w interpelacji

Ad.1.

Wójt podejmował działania w zakresie rozeznania możliwości współpracy z Powiatem oraz poprawy stanu infrastruktury drogowej na terenie Gminy. Należy jednak podkreślić, że realizacja przez Gminę stałego, systemowego utrzymania dróg powiatowych wymaga uprzedniego uregulowania kwestii prawnych, organizacyjnych i finansowych w drodze porozumienia z właściwym powiatem.

Nie jest możliwe traktowanie samego wniosku Rady Gminy jako podstawy prawnej do przejęcia przez Wójta obowiązków ustawowo przypisanych zarządowi powiatu.

Ad.2.

Rozmowy dotyczące możliwości współpracy powinny być prowadzone przede wszystkim z właściwym organem Powiatu, tj. Starostwem Powiatowym w Malborku. Ewentualne przejęcie przez Gminę określonych obowiązków powinno zostać poprzedzone uzgodnieniem zakresu zadania, okresu jego realizacji, sposobu finansowania oraz zasad odpowiedzialności.

Ad.3.

W przypadku przygotowania przez Gminę projektu systemowego rozwiązania dotyczącego utrzymania chodników, poboczy, terenów zielonych czy innych elementów infrastruktury przy drogach powiatowych konieczne jest w pierwszej kolejności ustalenie, które z tych obowiązków należą do zarządcy drogi, a które mogą zostać powierzone Gminie w drodze porozumienia. Dopiero na tej podstawie możliwe jest przygotowanie rzetelnego zakresu rzeczowego i kosztorysu.

Ad.4.

Nie ma podstaw do przyjmowania, że Wójt Gminy Lichnowy ponosi ustawową odpowiedzialność za bieżące monitorowanie stanu dróg powiatowych i organizowanie ich utrzymania. Taka odpowiedzialność wynika z przepisów dotyczących zarządcy drogi, którym w przypadku drogi powiatowej jest zarząd powiatu.

Jednocześnie Gmina może współpracować z Powiatem w zakresie zgłaszania problemów i potrzeb mieszkańców, jednak współpraca taka nie może być utożsamiana z przejęciem przez Wójta odpowiedzialności za realizację zadania powiatowego bez stosownej podstawy prawnej.

Podsumowując, w interesie mieszkańców Gminy Lichnowy niewątpliwie leży zapewnienie bezpiecznych, czystych i przejezdnych dróg. Cel ten nie budzi żadnych wątpliwości. Należy jednak podkreślić, że dążenie do poprawy stanu dróg nie może prowadzić do pomijania ustawowego podziału kompetencji pomiędzy gminą i powiatem.

Dlatego też stanowisko Wójta jest następujące:

Wójt Gminy Lichnowy nie może zostać obciążony obowiązkiem stałego utrzymania dróg powiatowych wyłącznie na podstawie wniosku, stanowiska lub oczekiwania Rady Gminy, ponieważ zadanie to ustawowo należy do zarządcy dróg powiatowych – Zarządu Powiatu.

Jeżeli Rada Gminy podtrzymuje wolę, aby Gmina przejęła określony zakres tych obowiązków, właściwym rozwiązaniem jest podjęcie działań zmierzających do zawarcia z Powiatem stosownego porozumienia, wraz z zapewnieniem Gminie odpowiednich środków finansowych. Dopiero po spełnieniu tych warunków możliwe będzie zgodne z prawem powierzenie Wójtowi realizacji takiego zadania.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że Rada Gminy powinna kierować swoje oczekiwania dotyczące wykonywania ustawowych zadań zarządcy dróg powiatowych również bezpośrednio do Zarządu Powiatu, który jest organem właściwym w tym zakresie.

Niemniej jednak Wójt oraz pracownicy urzędu regularnie zwracają się do Zarządu Dróg Powiatowych z prośbą o interwencję w zakresie dróg powiatowych.

Z poważaniem

Wójt Gminy Lichnowy

/-/ Jan Michalski

Otrzymują:

1. Adresat
2. BIP Gmina Lichnowy
3. a/a